

LIITE 7.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan
suomenkielisen varhaiskasvatus- ja
perusopetusjaoston päätös 25.4.2019
§ 15 liitteineen,
muutoksenhakuohjeineen ja
pöytäkirjan julkipanotietoineen

Kasvatus- ja opetuslautakunta, suomenkielinen
varhaiskasvatus- ja perusopetusjaosto 15

25.04.2019

7

11309-2018 (02 08 00)

Oikaisuvaatimus kasvatus- ja opetuslautakunnan suomenkielisen varhaiskasvatus- ja perusopetusjaoston päätöksestä 11.12.2018 § 47 Esiopetuspaikan ilmoittaminen Turun varhaiskasvatuksessa

Tiivistelmä:

Päiväkoti Peppiina on tehnyt oikaisuvaatimuksen kasvatus- ja opetuslautakunnan suomenkielisen varhaiskasvatus- ja perusopetusjaoston toissijaisia esiopetuspaikkoja koskevasta päätöksestä. Jaostolle esitetään oikaisuvaatimuksen hylkäämistä, koska Päiväkoti Peppiinaan ei ilmoittautumisten perusteella muodostuisi jaoston päätöksen 13.11.2018 § 44 mukaista riittävän suurta ryhmää.

Kasosvpj § 15

Palvelualuejohtaja Vesa Kulmala 18.4.2019:

Kasvatus- ja opetuslautakunnan suomenkielinen varhaiskasvatus- ja perusopetusjaosto on 11.12.2018 § 47 päättänyt tarkentaa aiemmin päätettyjä esiopetuspaikkojen ilmoittamiskriteereitä erällä oppilasalueilla lisäämällä oppilasalueen mukaisten ensisijaisten esiopetuspaikkojen lisäksi mukaan luettavat toissijaiset paikat. Lisäksi jaosto on päättänyt muuttaa eräiden esiopetusta järjestävien yksiköiden esiopetuspaikkojen enimmäismäärää.

Päiväkoti Peppiina tmi, päiväkodin omistaja ja johtaja (myöhemmin Päiväkoti Peppiina) ovat 28.3.2019 toimittaneet päätöksestä oikaisuvaatimuksen. Em. päätöksen mukaan Päiväkoti Peppiina tmi/Peppiina Pääskyvuorta ei ole lisätty oppilasalueensa toissijaiseksi esiopetuspaikaksi lukuvuonna 2019 – 2020. Päätöstä vaaditaan oikaistavaksi siten, että Päiväkoti Peppiina tmi/Peppiina Pääskyvuori on esiopetuspaikka lukuvuonna 2019 – 2020.

Päiväkoti Peppiina on toimittanut samansisältöisen oikaisuvaatimuksen myös Lounais-Suomen aluehallintovirastoon. Aluehallintovirasto on 5.4.2019 siirtänyt oikaisuvaatimuksen hallintolain 21 §:n nojalla Turun kaupungin kasvatus- ja opetuslautakunnan käsiteltäväksi. Turun kaupungin hallintosäännön 56 §:n nojalla asian käsittelee kasvatus- ja opetuslautakunnan suomenkielinen varhaiskasvatus- ja perusopetusjaosto.

Oikaisuvaatimuksissa on todettu, että oikaisuvaatimuksen kohteena olevaa päätöstä ei ole pöytäkirjan vastaisesti jaettu Päiväkoti Peppiinaan. Asiassa ei ole kyetty selvittämään, onko päätöstä annettu lain edellyttämällä tavalla tiedoksi Päiväkoti Peppiinalle, joten oikaisuvaatimus on tutkittava.

Turun kasvatus- ja opetuslautakunnan suomenkielinen varhaiskasvatus- ja opetusjaosto on 9.10.2018 § 39 hyväksynyt Päiväkoti Peppiina tmi, Peppiina Pääskyvuoren esiopetuksen tuottajaksi ajalle 1.8.2019 - 31.7.2022. Päätöksen mukaan Turun kaupunki ei takaa yhdenkään esiopetuspaikan käyttöä ilmoittautuneista yksiköistä, vaan palvelua hankitaan kysynnän ja käytettävissä olevien kaikkien oppilasalueella olevien esiopetuspaikkojen mukaan. Tilanne tarkastellaan lukuvuosittain. Palveluntuottajan kanssa laaditaan yleissopimus,

jonka voimassaoloaika on 1.8.2019 - 31.7.2022, ja lisäksi palveluntuottajan kanssa laaditaan lukuvuosittain lapsikohtaiset palvelusopimukset. Yleissopimus laaditaan määräaikaiseksi kolmeksi lukuvuodeksi.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan suomenkielinen varhaiskasvatus- ja perusopetusjaosto on 13.11.2018 § 44 päättänyt esiopetukseen esioppilaaksi ottamisen perusteet ja esiopetusryhmien minimi- ja maksimioppilasmäärät lukuvuonna 2019 – 2020. Päätöksen mukaan esiopetusryhmässä tulee olla vähintään 14 lasta ja enintään 21 lasta. Päätöksessä todetaan edelleen, että esiopetusryhmän vähimmäiskokovaatimuksesta voidaan poiketa, mikäli perustetavassa ryhmässä on lapsia, joille on tehty päätös tehostetusta tai erityisestä tuesta ja päätöksessä on otettu kantaa ryhmäkoko, tai toimintayksikön toimintakieli on muu kuin suomi tai ruotsi. Tällaisessa tapauksessa ryhmässä tulee olla vähintään 5 lasta ja enintään 21 lasta. Päiväkoti Peppiina ei ole ilmoittanut ilmoittautumismenettelyn yhteydessä mitään perustetta sille, että ryhmän vähimmäiskoko voisi olla 5 lasta. Myöskään oikaisuvaatimuksissa ei ole tullut esille, että jaoston päättämiä perusteita poikkeamiselle olisi olemassa.

Oikaisuvaatimuksissa on väitetty, että Peppiinan esiopetuksesta kiinnostuneita huoltajia on Turun kaupungin työntekijöiden toimesta johdettu harhaan kertomalla jo hakuajan aikana ja tiedustelujen yhteydessä, ettei Peppiinaan ole tulossa esiopetusta lukuvuonna 2019 – 2020. Selvitysten perusteella ei kuitenkaan ole todennettavissa, kuka olisi antanut huoltajille harhaanjohtavaa tietoa. Lisäksi tuottajia, myös Päiväkoti Peppiinaa, on tiedotettu säännöllisesti prosessin edetessä sekä osoittamisperusteista ja sen mukaisista osoittamispaikoista ja ilmoittautumisen jälkeisestä tilanteesta. Päiväkodilla on ollut mahdollisuus todentaa kyseiseen päiväkotiin ilmoittautuneet lapset.

Oikaisuvaatimuksissa on väitetty, että Pääskyvuoren koulun alasiipi, johon esiopetusryhmät on nyt sijoitettu, on ollut jo vuosia käyttökiellossa perusopetuksessa oleville oppilaille. Väite on virheellinen: koulun yhdessä osassa on osa tiloista pois käytöstä, mutta koulu ja esiopetus voi toimia käytössä olevissa tiloissa. Todennettavissa ei ole perusteita, miksei kyseisissä tiloissa voisi toimia. Lähtökohtana on, että Turun kaupunki järjestää toimintaansa turvallisissa ja terveellisissä toimitiloissa.

Lukuvuodeksi 2019 - 2020 Päiväkoti Peppiinan esiopetukseen on ilmoittautunut 13 lasta ilmoittautumisaikana. Päiväkotiin ei muodostu kasvatus- ja opetuslautakunnan varhaiskasvatus- ja perusopetusjaoston päätöksen mukaista ryhmää. Oikaisuvaatimuksessa ei ole tuotu esille seikkoja, joiden perusteella kasvatus- ja opetuslautakunnan suomenkielisen varhaiskasvatus- ja perusopetusjaoston päätöstä 11.12.2018 § 47 tulisi muuttaa. Näin ollen Päiväkoti Peppiinan oikaisuvaatimus tulee hylätä.

Päiväkoti Peppiina lisäksi eräät Päiväkoti Peppiinan huoltajat ovat myös tehneet oikaisuvaatimuksen esiopetusta koskevaan päätöskokonaisuuteen liittyen. Tämä käsitellään kokouksessa erillisenä asiana.

Liite 1

Päiväkoti Peppiinan oikaisuvaatimus

Liite 2

Päiväkoti Peppiinan oikaisuvaatimus Lounais-Suomen aluehallintovirastolle

Kasvatus- ja opetuslautakunta, suomenkielinen
varhaiskasvatus- ja perusopetusjaosto 15

25.04.2019

7

Ehdotus Kasvatus- ja opetuslautakunnan suomenkielinen varhaiskasvatus- ja perusopetusjaosto päättää edellä mainituilla perusteilla hylätä liitteinä 1 ja 2 olevat oikaisuvaatimukset perusteettomina.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta kokouksessa.

Jakelu

tied Lounais-Suomen aluehallintovirasto
vo Päiväkoti Peppiina

Turun kaupunki
Kasvatus- ja opetuslautakunta,
suomenkielinen varhaiskasvatus- ja perusopetusjaosto
Yliopistonkatu 27 a
PL 355
20101 Turku

OIKAISUVAATIMUS

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Päiväkoti Peppiina tmi
Päiväkoti Peppiinan omistaja Mailis Kuusela
Päiväkoti Peppiina Pääskyvuoren johtaja Helena Rytö-Jokinen
Käenkuja 3, 20610 Turku
040-701 8652 / paivakoti@peppiina.com (Kuusela)
050-542 4349 / johtaja@peppiina.com (Rytö-Jokinen)

Oikaisuvaatimuksen alainen päätös

Turun kaupungin kasvatus- ja opetuslautakunnan suomenkielinen kasvatus- ja perusopetusjaoston kokouksessaan 11.12.2018 tekemä päätös.

Opetusjaosto 47 § ”Esiopetuspaikan ilmoittaminen Turun varhaiskasvatuksessa”

Päätöksen mukaan Päiväkoti Peppiina tmi/Peppiina Pääskyvuori ei ole lisätty oppilasalueen mukaisten ensisijaisten esiopetuspaikkojen lisäksi mukaan luettavaksi toissijaiseksi esiopetuspaikaksi lukuvuonna 2019-2020.

Oikaisuvaatimusaika

Kasvatus- ja opetuslautakunnan suomenkielisen varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunnan 11.12.2018 kokouksen pöytäkirjaa, josta ilmenevät toissijaiset esiopetuspaikat, ei ole pöytäkirjan vastaisesti jaettu Päiväkoti Peppiinaan.

Turun yksityisten palveluntuottajien kokouksessa 15.1.2019 Turun kaupungin sivistystoimialan aluepäällikkö Pia Jokinen ilmoitti, että Peppiina Pääskyvuoren osalta päätös esiopetuksen tuottamisesta lukuvuonna 2019-2020, on yhä tekemättä.

Turun yksityisten palveluntuottajien kokouksessa 14.3.2019 Turun kaupungin sivistystoimialan aluepäällikkö Pia Jokinen vahvisti, että Peppiina Pääskyvuori ei ole esiopetuspaikkana lukuvuonna 2019-2020. Oikaisuvaatimuksen tekemiselle varattu aika on siten 28.3.2019 asti.

Oikaisuvaatimus

Päätöstä vaaditaan oikaistavaksi siten, että Päiväkoti Peppiina tmi/Peppiina Pääskyvuori on esiopetuspaikka lukuvuonna 2019-2020.

Oikaisuvaatimus perustuu seuraaviin seikkoihin

Kasvatus- ja opetuslautakunnan suomenkielinen varhaiskasvatus- ja perusopetusjaosto on kokouksessaan 9.10.2018 §:ssä 39 hyväksynyt Peppiina Pääskyvuoren esiopetuksen tuottajaksi ajalle 1.8.2019 - 31.7.2022.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan suomenkielinen varhaiskasvatus- ja perusopetusjaosto on kokouksessaan 13.11.2018 §:ssä 44 ”Esiopetukseen esioppilaaksi ottamisen perusteet ja esiopetusryhmien minimi- ja maksimioppilasmäärät lukuvuonna 2019 – 2020”, päättänyt seuraavista asioista:

Oman oppilasalueen mukaisen esiopetuspaikan osoittaminen

”Ensisijaisesti esiopetuspaikka osoitetaan lapsen kotiosoitteen mukaisen oppilasalueen esiopetusyksiköstä, joka sijaitsee Turun kaupungin ylläpitämässä peruskoulussa tai päiväkodista, joka sijaistee Turun kaupungin ylläpitämän peruskoulun yhteydessä tai pihapiirissä tai oppilasalueen muusta erillisestä Turun kaupungin ylläpitämästä esiopetusyksiköstä.”

”Toissijaisesti esiopetuspaikka osoitetaan kunnallisesta päiväkodista tai huoltajan suostumuksella ilmoittautumismenettelyssä hyväksytyistä yksityisistä esiopetusyksiköistä.”

”Turun kaupungissa lähtökohtana on se, että lasta ei siirretä esiopetusta varten päiväkodista toiseen vaan tarvittavat siirrot tehdään kouluissa toimiviin esiopetuspaikkoihin tai esiopetusta antaviin erillisiin yksiköihin.”

Perustelut:

Turussa kyseenalaistetaan vuosittain yksityisten päiväkotien oikeudesta tuottaa esiopetusta. Perusopetuslain mukaan kunta voi hankkia esiopetuspalveluita myös yksityiseltä palveluntuottajalta. Ensisijaisiksi esiopetuspaikoiksi Turun kaupunki osoittaa perusopetuksen tiloissa olevat esiopetusyksiköt tai Turun kaupungin omat erilliset esiopetuspaikat ja viimeisenä vaihtoehtona ovat yksityisten tuottajien esiopetuspalvelut. Tällainen arvojärjestys asettaa turkulaiset perheet eriarvoiseen asemaan ja loukkaa perheiden valinnanvapauden oikeutta.

Taloudellisesta näkökulmasta ajatellen yksityiselle tuottajalle maksettava korvaus esiopetusoppilaasta on pienempi, kuin mitä kaupunki saa valtionosuutta tähän tarkoitukseen. Näin ollen esiopetuksen tuottamisen evääminen Peppiina Pääskyvuoressa lukuvuonna 2019-2020, ei ole ainakaan taloudellisesti perusteltua.

Monet perheet ovat valinneet tietoisesti Peppiinan varhaiskasvatuspaikaksi oletuksella, että lapsi saa suoran jatkumon varhaiskasvatuksesta esiopetukseen samassa tutussa ja turvallisessa ympäristössä, ilman ylimääräisiä siirtoja varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta perusopetukseen. Lähes kaikki tulevat esiopetuslapset ovat aloittaneet varhaiskasvatuksen Peppiinassa jo 1-2-vuotiaana ja lisäksi monella on pienempiä sisaruksia Peppiinassa.

Huoltajan ilmoitusten käsittely

Huoltajalla on oikeus ilmoittaa lapsi muuhun esiopetuspaikkaan kuin Turun kaupungin ilmoittamaan oppilasalueen mukaiseen esiopetuspaikkaan.

Perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä perusopetuslain 6 §:n mukaisesti Turun kaupunki voi vaihtaa ilmoittamaansa esiopetuspaikkaa seuraavin periaattein:

"Esiopetuspaikka voidaan osoittaa siitä päiväkodista, jossa lapsi on käynyt ennen esiopetusvuottaan, mikäli sijoitus merkittävästi vaikuttaa perheen hyvinvointiin ja arjen sujumiseen. Huoltajan on perusteltava asia ilmoitusta jättäessään."

"Lapsen terveyteen ja tukeen liittyvät seikat vaikuttavat esiopetuksen ja täydentävän varhaiskasvatuksen järjestämiseen."

"Mahdollistetaan lapsen osallistuminen liikuntapainotteiseen, luontopainotteiseen, musiikkipainotteiseen sekä taidepainotteiseen toimintaan osallistuminen jatkumona varhaiskasvatuksesta esiopetukseen."

"Perheen vanhemmat sisarukset käyvät perusopetusta samassa peruskoulussa."

Perustelut:

Turun kaupunki on antanut huoltajille oikeuden ilmoittaa lapsensa muuhun esiopetuspaikkaan, kuin Turun kaupungin ilmoittamaan oppilasalueen mukaiseen esiopetuspaikkaan. Kaikki Peppiina Pääskyvuoressa olevat tulevien esiopetusikäisten huoltajat ovat käyttäneet tätä oikeutta ja hakeneet esiopetuspaikkaa lapselleen Peppiina Pääskyvuoresta.

Huoltajat ovat perustelleet hakutoiveensa oman perheensä tarpeiden mukaisesti. Useilla perheillä on pienemmät sisarukset varhaiskasvatuksessa Peppiinassa. Arjen sujuminen hankaloituu kuljettamalla sisaruksia eri yksiköihin, pienempää sisarusta Peppiinaan ja esiopetusikäistä Pääskyvuoren kouluun. Turun kaupunki on huomionnut ainoastaan perheen vanhemmat sisarukset, jotka käyvät perusopetusta samassa peruskoulussa ja ovat kuitenkin kykeneviä kulkemaan koulumatkansa itsenäisesti, toisin kuin esiopetusikäiset ja varhaiskasvatukseen lapset. Päätäjät eivät ole millään tavalla huomioineet pienempiä sisaruksia, jotka ovat varhaiskasvatuksen piirissä.

Peppiina Pääskyvuoresta on hakenut esiopetuspaikkaa myös perheet, joiden lapset eivät ole aikaisemmin olleet sijoitettuina Peppiinan varhaiskasvatukseen. Peppiinan esiopetuksesta kiinnostuneita huoltajia on Turun kaupungin työntekijöiden toimesta johdettu myös harhaan, kertomalla jo hakuajan aikana ja tiedustelujen yhteydessä, ettei Peppiinaan ole tulossa esiopetusta lukuvuonna 2019-2020. Tämä on luonnollisesti vaikuttanut Peppiinaan hakevien määrään negatiivisesti. On täysin perusteltua olettaa, että tämän vaikutuksesta ensimmäistä kertaa koko Peppiinan esiopetushistorian aikana, ei 14 lapsen minimimäärä ole täyttynyt.

Pääskyvuoren koulussa on jo vuosikausia (90-luvulta lähtien) tiedossa ollut jatkuva kosteus- ja sisäilmaongelma. Alasiipi, johon nyt esiopetusryhmät ovat sijoitettu, on ollut jo vuosia käyttökiellossa perusopetuksessa oleville oppilaille. Syksyllä 2015 alasiipi otettiin rehtorin päätöksellä pois käytöstä tiloissa koettujen oireilujen vuoksi. Lisäksi maaliskuussa 2017 alasiiven vieressä olevat musiikkiluokka ja liikuntasali poistettiin käytöstä. Todistetusti kyseessä on niin

mittava ongelma, että kyseisiin suljettuihin tiloihin on jäänyt mittava määrä opetusvälineistöä ja muuta materiaalia, joita ei saa ottaa enää käyttöön riskien vuoksi. Turun kaupungin tiedotteen mukaan ko. alasiipi on tarkoitus korvata uudisrakennuksella ongelmien vuoksi, joita ei saada korjattua. Täten myöskään mitään jatkumoa Pääskyvuoren koulun esiopetusyksikön suhteen ei voi olla. Pääskyvuoren koulun esiopetusyksikön perustamisen pohjalla oli Kotkankadun esiopetusyksikön kiinteistön vuokrasopimuksen irtisanominen. Tuntuu edesvastuuttomalta päättäjien taholta nyt sijoittaa tähän alasiipeen ja sen välittömässä läheisyydessä oleviin perusopetukselta suljettuihin tiloihin esiopetusikäisiä lapsia.

Peppiina Pääskyvuorella toimii musiikkipedagogi Salla Haatajan toimesta musiikkikerho, joka mahdollistaa lasten osallistumisen musiikkiopetukseen esiopetus-/varhaiskasvatuspäivän aikana. Useat tulevat esiopetusikäiset osallistuvat ko. toimintaan ja haluavat jatkaa myös esiopetusvuonna ko. toimintaa. (Liitteenä musiikkipedagogi Salla Haatajan lausunto).

Lisäksi Peppiinassa toimii kielikerho Elf:n tuottama englanninkerho, johon myös on järjestetty mahdollisuus osallistua esiopetus-/varhaiskasvatuspäivän aikana. Useat tulevat esiopetusikäiset osallistuvat ko. toimintaan ja haluavat jatkaa myös esiopetusvuonna ko. toimintaa.

Mikäli Peppiinan esiopetusta ei ole lukuvuonna 2019-2020, näillä esiopetuslapsilla ei ole enää mahdollisuutta jatkaa ko. toimintoja, eikä Pääskyvuoren koulun esiopetusyksikössä ole tarjolla vastaavia mahdollisuuksia.

Esiopetuksen ryhmäkoko

"Esiopetusryhmässä tulee olla vähintään 14 lasta.

Esiopetusryhmän vähimmäiskokovaatimuksesta voidaan poiketa, mikäli perustettavassa ryhmässä on lapsia, joille on tehty päätös tehostetusta tai erityisestä tuesta ja päätöksessä on otettu kantaa ryhmäkoko."

Perustelut:

Peppiina Pääskyvuoren minimiryhmäkooksi on määritelty 14 oppilasta. Turun kaupunki on kuitenkin päättänyt, että vähimmäiskokovaatimuksesta voidaan poiketa, mikäli perustettavassa ryhmässä on lapsia, joille on tehty päätös tehostetusta tai erityisestä tuesta. Peppiinan varhaiskasvatuksessa olevista tulevista esiopetuslapsista neljällä lapsella yhdestätoista (4/11) on tehostetun tuen tarvetta. Tällä hetkellä kuitenkin varhaiskasvatuksessa ei ole käytössä kolmiportaista tukea, vaan kaikki lapset ovat yleisen tuen piirissä ja täten heistä ei ole tehty tehostetun tuen päätöstä. Nämä neljä lasta ovat kuitenkin saaneet "tehostettua tukea", vaikka sitä ei olekaan voinut dokumentoida vielä ennen esiopetuksen alkamista. Näillä kaikilla lapsilla on yksilöllinen tuki ja ohjaus, heidän oppimisen tueksi käytössä ovat tukitoimina yksilölliset koritehtävät, kuvat, tukiviittomat sekä arkitoimintojen ohjaus. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja käy säännöllisesti havainnoimassa ja konsultoimassa tukitoimien toteutumista. Kahdella näistä lapsista on PD-lisä ja toinen käy puheterapiassa. Yhdellä lapsella on lähete tarkempiin arviointeihin toimintaterapeutille. Yhdelle lapsella on mittavat toiminnanohjauksen haasteet ja häntä tuetaan yksilöllisesti kaikessa toiminnassa varhaiskasvatuksessa. Näille kaikille neljälle lapselle haetaan tehostettua tukea esiopetuksen puolella.

Näihin faktoihin perustuen pienennetty esiopetusryhmä, tuttu ja turvallinen ympäristö varhaiskasvatuksen jatkumona on perusteltua ja tukee näiden tehostetun tuen tarpeessa olevien lasten kasvua, kehitystä ja oppimista ennen siirtymistä perusopetukseen. VEO Kaisa Laakso pitää

täysin perusteltuna pienempää esiopetusryhmää, joka toteutetaan varhaiskasvatuksen jatkumona Peppiinan omassa esiopetuksessa. (Liitteenä VEO Kaisa Laakson lausunto)

Päiväys ja allekirjoitus

Turussa 22.3.2019

Mailis Kuusela
Päiväkoti Peppiinan omistaja

Helena Rytö-Jokinen
Peppiina Pääskyvuoren johtaja

Liitteet

1. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja Kaisa Laakson lausunto
2. Musiikkipedagogi Salla Haatajan lausunto

Liite 1 Varhaiskasvatuksen erityisopettaja Kaisa Laakson lausunto

Viite:

Lausunto koskee Päiväkoti Peppiinan tekemää oikaisuvaatimusta. Turun kaupunki on tehnyt päätöksen, jossa lukuvuonna 2019-2020 Peppiina Pääskyvuori ei ole esiopetuksen tuottaja.

Nykytila:

Tällä hetkellä Peppiina Pääskyvuoren varhaiskasvatuksessa on vuonna 2013 syntyneitä lapsia yhteensä 11. Heistä neljä (4) tarvitsee selvästi muita enemmän tukea arjen tilanteissa. Näistä lapsista yhdellä on hahmottamiseen liittyviä suuria haasteita sekä yhdellä oman toiminnan ohjaukseen liittyviä päivittäisiä haasteita. Lapsista kaksi (2) puhuvat äidinkielenään muuta, kuin suomea, ruotsia tai saamea. He tarvitsevat jatkuvaa yksilöllistä tukea ja suomen kielen harjoitusta. Näiden neljän lapsen kohdalla tuki on toteutettu muokkaamalla oppimisympäristö tuen tarpeita vastaavaksi sekä suunnittelemalla ja toteuttamalla yksilöllisiä tehtäviä.

Koska Turun kaupunki on tehnyt päätöksen, että Peppiina Pääskyvuoressa ei tuoteta esiopetusta lukuvuonna 2019-2020, kaikki nyt 11 päiväkodissa olevaa tulevaa esioppilasta siirtyvät tämän päätöksen myötä Pääskyvuoren koulun yhteydessä olevaan esiopetukseen.

Tämän hetkisen arvion mukaan Peppiina Pääskyvuoressa tällä hetkellä tuen piirissä olevaa neljää lasta tullaan esiopetusvuoden aikana siirtämään pedagogisen arvioinnin kautta tehostettuun tukeen. Ryhmäkoon merkitystä on syytä miettiä tarkasti tässä vaiheessa. Suurella todennäköisyydellä Pääskyvuoren koulun yhteydessä toimiva esiopetus olisi vähintään 21 lapsen ryhmä. Todennäköisesti ryhmässä tulee aloittamaan myös muita tuen tarpeessa olevia lapsia kuin nämä neljä.

Ehdotus:

Varhaiskasvatuksen erityisopettajana ehdotan, että Peppiina Pääskyvuori voisi ensi vuonnakin toimia esiopetuksen tuottajana mutta ns. pienennettynä esiopetusryhmänä, jossa 1 esiopettaja ja yksi lastenhoitaja. Tällä tavalla kaikille esioppilaille pystytään tarjoamaan tuki, joka mahdollistaa tulevien kouluvalmiuksien saavuttamisen.

Päiväys ja allekirjoitus

Turussa 25.3.2019

Kaisa Laakso

Musiikkileikkikoulu päiväkotipeppiinassa

Päiväkotipeppiinän lapsilla on jo vuodesta 2010 alkaen ollut mahdollisuus osallistua musiikkileikkikoulutunneille hoitopäivän aikana. Tunnit ovat olleet suosittuja. Vanhemmat arvostavat sitä, että lapsen harrastamisen voi yhdistää kätevästi hoitopäivään. Lapsille annetaan mahdollisuus osallistua varhaisiän musiikinopetukseen virkeänä ja tutussa oppimisympäristössä. Oppimisesta tulee myönteinen kokemus, joka ohjaa lasta kannustavalla tavalla kohti uusia oppimishaasteita. Muskaritunteja pidetään päiväkodin lapsille joka viikko. Lapset osallistuvat toimintaan pienryhmissä. Opetussuunnitelmaa toteutetaan ikäryhmittäin lasten kehitysvaiheet huomioon ottaen. Opetuksen suunnittelusta ja toteutuksesta vastaa musiikkipedagogin koulutuksen saanut opettaja.

Musiikkileikkikoulussa lapsen oppimista tuetaan kokonaisvaltaisesti. Soittaminen, laulaminen ja musiikkiliikunta kehittävät motorisia taitoja sekä kehonhallintaa. Musiikki edistää myös tiedollista oppimista. Musiikin havaitseminen, jäsentäminen ja tuottaminen kehittävät paitsi keskittymis- ja ongelmanratkaisukykyä, myös työmuistia sekä matemaattisia että kielellisiä taitoja. Pienten lasten kanssa musiikkiin tutustutaan kuitenkin aina leikin avulla.

Muskari pyrkii laajentamaan lapsen musiikkikäsitystä, ja siksi tunneilla tutustutaan eri musiikkityyleihin ja kuunnellaan niin vokaali- kuin instrumentaalimusiikkia. Opetussuunnitelmaan kuuluu myös musiikin teorian opiskelu. Musiikin käsitteitä (esim. rytmi, sävelkorkeus, tempo) opitaan laulaen, soittaen, liikkuen ja piirtäen. Musiikkileikkikoulutunneilla tuetaan myös lapsen tunneilmaisun kehittymistä muun muassa ilmaisutaidon ja nukketeatterin keinoin. Muskarissa harjaantuvat ryhmätyöskentelytaidot. Opitaan toimimaan pareittain ja ryhmässä. Toisaalta lasta rohkaistaan toimimaan yksin ja kannustetaan rohkeuteen esiintymistilanteissa.

Musiikkileikkikoulun tavoitteena on sytyttää elämänmittainen rakkaus musiikkiin ja opastaa lasta kuuntelemaan, jäsentämään ja tuottamaan musiikkia eri tavoin. Yhdessä jaetut kokemukset musiikin parissa säilyvät sydämissä pitkään ja tuottavat elämäniloa. Lisäksi musiikin opiskelu tukee lapsen kehitystä muutenkin monin eri tavoin.

Salla Haataja, musiikkipedagogi
Musiikkikoulu Sävelsalkku

5.4.2019

Turun kaupunki
Kasvatus- ja opetuslautakunta
Yliopistonkatu 27 a
20100 Turku

ASIA Asiakirjan siirto toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi

Lounais-Suomen aluehallintovirasto siirtää hallintolain 21 §:n nojalla Päiväkoti Peppiinan/Mailis Kuuselan ja Helena Rytö-Jokisen oikaisuvaatimuksen Turun kaupungin kasvatus- ja opetuslautakunnan käsiteltäväksi.

Lakimies

Petri Vanhanen

TIEDOKSI Päiväkoti Peppiina/Mailis Kuusela, Helena Rytö-Jokinen

Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Itsenäisyydenaukio 2
PL 22
20801 Turku

OIKAISUVAATIMUS

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Päiväkoti Peppiina tmi
Päiväkoti Peppiinan omistaja Mailis Kuusela
Päiväkoti Peppiina Pääskyvuoren johtaja Helena Rytö-Jokinen
Käenkuja 3, 20610 Turku
040-701 8652 / paivakoti@peppiina.com (Kuusela)
050-542 4349 / johtaja@peppiina.com (Rytö-Jokinen)

Oikaisuvaatimuksen alainen päätös

Turun kaupungin kasvatus- ja opetuslautakunnan suomenkielinen kasvatus- ja perusopetusjaoston kokouksessaan 11.12.2018 tekemä päätös.

Opetusjaosto 47 § "Esiopetuspaikan ilmoittaminen Turun varhaiskasvatuksessa"

Päätöksen mukaan Päiväkoti Peppiina tmi/Peppiina Pääskyvuori ei ole lisätty oppilasalueen mukaisten ensisijaisten esiopetuspaikkojen lisäksi mukaan luettavaksi toissijaiseksi esiopetuspaikaksi lukuvuonna 2019-2020.

Oikaisuvaatimusaika

Kasvatus- ja opetuslautakunnan suomenkielisen varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunnan 11.12.2018 kokouksen pöytäkirjaa, josta ilmenevät toissijaiset esiopetuspaikat, ei ole pöytäkirjan vastaisesti jaettu Päiväkoti Peppiinaan.

Turun yksityisten palveluntuottajien kokouksessa 15.1.2019 Turun kaupungin sivistystoimialan aluepäällikkö Pia Jokinen ilmoitti, että Peppiina Pääskyvuoren osalta päätös esiopetuksen tuottamisesta lukuvuonna 2019-2020, on yhä tekemättä.

Turun yksityisten palveluntuottajien kokouksessa 14.3.2019 Turun kaupungin sivistystoimialan aluepäällikkö Pia Jokinen vahvisti, että Peppiina Pääskyvuori ei ole esiopetuspaikkana lukuvuonna 2019-2020. Oikaisuvaatimuksen tekemiselle varattu aika on siten 28.3.2019 asti.

Oikaisuvaatimus

Päätöstä vaaditaan oikaistavaksi siten, että Päiväkoti Peppiina tmi/Peppiina Pääskyvuori on esiopetuspaikka lukuvuonna 2019-2020.

Oikaisuvaatimus perustuu seuraaviin seikkoihin

Kasvatus- ja opetuslautakunnan suomenkielinen varhaiskasvatus- ja perusopetusjaosto on kokouksessaan 9.10.2018 §:ssä 39 hyväksynyt Peppiina Pääskyvuoren esiopetuksen tuottajaksi ajalle 1.8.2019 - 31.7.2022.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan suomenkielinen varhaiskasvatus- ja perusopetusjaosto on kokouksessaan 13.11.2018 §:ssä 44 "Esiopetukseen esioppilaaksi ottamisen perusteet ja esiopetusryhmien minimi- ja maksimioppilasmäärät lukuvuonna 2019 – 2020", päättänyt seuraavista asioista:

Oman oppilasalueen mukaisen esiopetuspaikan osoittaminen

"Ensisijaisesti esiopetuspaikka osoitetaan lapsen kotiosoitteen mukaisen oppilasalueen esiopetusyksiköstä, joka sijaitsee Turun kaupungin ylläpitämässä peruskoulussa tai päiväkodista, joka sijaistee Turun kaupungin ylläpitämän peruskoulun yhteydessä tai pihapiirissä tai oppilasalueen muusta erillisestä Turun kaupungin ylläpitämästä esiopetusyksiköstä."

"Toissijaisesti esiopetuspaikka osoitetaan kunnallisesta päiväkodista tai huoltajan suostumuksella ilmoittautumismenettelyssä hyväksytyistä yksityisistä esiopetusyksiköistä."

"Turun kaupungissa lähtökohtana on se, että lasta ei siirretä esiopetusta varten päiväkodista toiseen vaan tarvittavat siirrot tehdään kouluissa toimiviin esiopetuspaikkoihin tai esiopetusta antaviin erillisiin yksiköihin."

Perustelut:

Turussa kyseenalaistetaan vuosittain yksityisten päiväkotien oikeudesta tuottaa esiopetusta. Perusopetuslain mukaan kunta voi hankkia esiopetuspalveluita myös yksityiseltä palveluntuottajalta. Ensisijaisiksi esiopetuspaikoiksi Turun kaupunki osoittaa perusopetuksen tiloissa olevat esiopetusyksiköt tai Turun kaupungin omat erilliset esiopetuspaikat ja viimeisenä vaihtoehtona ovat yksityisten tuottajien esiopetuspalvelut. Tällainen arvojärjestys asettaa turkulaiset perheet eriarvoiseen asemaan ja loukkaa perheiden valinnanvapauden oikeutta.

Taloudellisesta näkökulmasta ajatellen yksityiselle tuottajalle maksettava korvaus esiopetusoppilaasta on pienempi, kuin mitä kaupunki saa valtionosuutta tähän tarkoitukseen. Näin ollen esiopetuksen tuottamisen evääminen Peppiina Pääskyvuoressa lukuvuonna 2019-2020, ei ole ainakaan taloudellisesti perusteltua.

Monet perheet ovat valinneet tietoisesti Peppiinan varhaiskasvatuspaikaksi oletuksella, että lapsi saa suoran jatkumon varhaiskasvatuksesta esiopetukseen samassa tutussa ja turvallisessa ympäristössä, ilman ylimääräisiä siirtoja varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta perusopetukseen. Lähes kaikki tulevat esiopetuslapset ovat aloittaneet varhaiskasvatuksen Peppiinassa jo 1-2-vuotiaana ja lisäksi monella on pienempiä sisaruksia Peppiinassa.

Huoltajan ilmoitusten käsittely

Huoltajalla on oikeus ilmoittaa lapsi muuhun esiopetuspaikkaan kuin Turun kaupungin ilmoittamaan oppilasalueen mukaiseen esiopetuspaikkaan.

Perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä perusopetuslain 6 §:n mukaisesti Turun kaupunki voi vaihtaa ilmoittamaansa esiopetuspaikkaa seuraavin periaattein:

"Esiopetuspaikka voidaan osoittaa siitä päiväkodista, jossa lapsi on käynyt ennen esiopetusvuottaan, mikäli sijoitus merkittävästi vaikuttaa perheen hyvinvointiin ja arjen sujumiseen. Huoltajan on perusteltava asia ilmoitusta jättäessään."

"Lapsen terveyteen ja tukeen liittyvät seikat vaikuttavat esiopetuksen ja täydentävän varhaiskasvatuksen järjestämiseen."

"Mahdollistetaan lapsen osallistuminen liikuntapainotteiseen, luontopainotteiseen, musiikkipainotteiseen sekä taidepainotteiseen toimintaan osallistuminen jatkumona varhaiskasvatuksesta esiopetukseen."

"Perheen vanhemmat sisarukset käyvät perusopetusta samassa peruskoulussa."

Perustelut:

Turun kaupunki on antanut huoltajille oikeuden ilmoittaa lapsensa muuhun esiopetuspaikkaan, kuin Turun kaupungin ilmoittamaan oppilasalueen mukaiseen esiopetuspaikkaan. Kaikki Peppiina Pääskyvuoressa olevat tulevien esiopetusikäisten huoltajat ovat käyttäneet tätä oikeutta ja hakeneet esiopetuspaikkaa lapselleen Peppiina Pääskyvuoresta.

Huoltajat ovat perustelleet hakutoiveensa oman perheensä tarpeiden mukaisesti. Useilla perheillä on pienemmät sisarukset varhaiskasvatuksessa Peppiinassa. Arjen sujuminen hankaloituu kuljettamalla sisaruksia eri yksiköihin, pienempää sisarusta Peppiinaan ja esiopetusikäistä Pääskyvuoren kouluun. Turun kaupunki on huomionnut ainoastaan perheen vanhemmat sisarukset, jotka käyvät perusopetusta samassa peruskoulussa ja ovat kuitenkin kykeneviä kulkemaan koulumatkansa itsenäisesti, toisin kuin esiopetusikäiset ja varhaiskasvatukseen lapset. Päättäjät eivät ole millään tavalla huomioineet pienempiä sisaruksia, jotka ovat varhaiskasvatuksen piirissä.

Peppiina Pääskyvuoresta on hakenut esiopetuspaikkaa myös perheet, joiden lapset eivät ole aikaisemmin olleet sijoitettuina Peppiinan varhaiskasvatukseen. Peppiinan esiopetuksesta kiinnostuneita huoltajia on Turun kaupungin työntekijöiden toimesta johdettu myös harhaan, kertomalla jo hakuajan aikana ja tiedustelujen yhteydessä, ettei Peppiinaan ole tulossa esiopetusta lukuvuonna 2019-2020. Tämä on luonnollisesti vaikuttanut Peppiinaan hakevien määrään negatiivisesti. On täysin perusteltua olettaa, että tämän vaikutuksesta ensimmäistä kertaa koko Peppiinan esiopetushistorian aikana, ei 14 lapsen minimimäärä ole täyttynyt.

Pääskyvuoren koulussa on jo vuosikausia (90-luvulta lähtien) tiedossa ollut jatkuva kosteus- ja sisäilmaongelma. Alasiipi, johon nyt esiopetusryhmät ovat sijoitettu, on ollut jo vuosia käyttökiellossa perusopetuksessa oleville oppilaille. Syksyllä 2015 alasiipi otettiin rehtorin päätöksellä pois käytöstä tiloissa koettujen oireilujen vuoksi. Lisäksi maaliskuussa 2017 alasiiven vieressä olevat musiikkiluokka ja liikuntasali poistettiin käytöstä. Todistetusti kyseessä on niin

mittava ongelma, että kyseisiin suljettuihin tiloihin on jäänyt mittava määrä opetusvälineistöä ja muuta materiaalia, joita ei saa ottaa enää käyttöön riskien vuoksi. Turun kaupungin tiedotteen mukaan ko. alasiipi on tarkoitus korvata uudisrakennuksella ongelmien vuoksi, joita ei saada korjattua. Täten myöskään mitään jatkumoa Pääskyvuoren koulun esiopetusyksikön suhteen ei voi olla. Pääskyvuoren koulun esiopetusyksikön perustamisen pohjalla oli Kotkankadun esiopetusyksikön kiinteistön vuokrasopimuksen irtisanominen. Tuntuu edesvastuuttomalta päättäjien taholta nyt sijoittaa tähän alasiipeen ja sen välittömässä läheisyydessä oleviin perusopetukselta suljettuihin tiloihin esiopetusikäisiä lapsia.

Peppiina Pääskyvuorella toimii musiikkipedagogi Salla Haatajan toimesta musiikkikerho, joka mahdollistaa lasten osallistumisen musiikkiopetukseen esiopetus-/varhaiskasvatuspäivän aikana. Useat tulevat esiopetusikäiset osallistuvat ko. toimintaan ja haluavat jatkaa myös esiopetusvuonna ko. toimintaa. (Liitteenä musiikkipedagogi Salla Haatajan lausunto).

Lisäksi Peppiinassa toimii kielikerho Elf:n tuottama englanninkerho, johon myös on järjestetty mahdollisuus osallistua esiopetus-/varhaiskasvatuspäivän aikana. Useat tulevat esiopetusikäiset osallistuvat ko. toimintaan ja haluavat jatkaa myös esiopetusvuonna ko. toimintaa.

Mikäli Peppiinan esiopetusta ei ole lukuvuonna 2019-2020, näillä esiopetuslapsilla ei ole enää mahdollisuutta jatkaa ko. toimintoja, eikä Pääskyvuoren koulun esiopetusyksikössä ole tarjolla vastaavia mahdollisuuksia.

Esiopetuksen ryhmäkoko

"Esiopetusryhmässä tulee olla vähintään 14 lasta. Esiopetusryhmän vähimmäiskokovaatimuksesta voidaan poiketa, mikäli perustettavassa ryhmässä on lapsia, joille on tehty päätös tehostetusta tai erityisestä tuesta ja päätöksessä on otettu kantaa ryhmäkoko."

Perustelut:

Peppiina Pääskyvuoren minimiryhmäkooksi on määritelty 14 oppilasta. Turun kaupunki on kuitenkin päättänyt, että vähimmäiskokovaatimuksesta voidaan poiketa, mikäli perustettavassa ryhmässä on lapsia, joille on tehty päätös tehostetusta tai erityisestä tuesta. Peppiinan varhaiskasvatuksessa olevista tulevista esiopetuslapsista neljällä lapsella yhdestätoista (4/11) on tehostetun tuen tarvetta. Tällä hetkellä kuitenkin varhaiskasvatuksessa ei ole käytössä kolmiportaista tukea, vaan kaikki lapset ovat yleisen tuen piirissä ja täten heistä ei ole tehty tehostetun tuen päätöstä. Nämä neljä lasta ovat kuitenkin saaneet "tehostettua tukea", vaikka sitä ei olekaan voinut dokumentoida vielä ennen esiopetuksen alkamista. Näillä kaikilla lapsilla on yksilöllinen tuki ja ohjaus, heidän oppimisen tueksi käytössä ovat tukitoimina yksilölliset koritehtävät, kuvat, tukiviittomat sekä arkitoimintojen ohjaus. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja käy säännöllisesti havainnoimassa ja konsultoimassa tukitoimien toteutumista. Kahdella näistä lapsista on PD-lisä ja toinen käy puheterapiassa. Yhdellä lapsella on lähete tarkempiin arviointeihin toimintaterapeutille. Yhdelle lapsella on mittavat toiminnanohjauksen haasteet ja häntä tuetaan yksilöllisesti kaikessa toiminnassa varhaiskasvatuksessa. Näille kaikille neljälle lapselle haetaan tehostettua tukea esiopetuksen puolella.

Näihin faktoihin perustuen pienennetty esiopetusryhmä, tuttu ja turvallinen ympäristö varhaiskasvatuksen jatkumona on perusteltua ja tukee näiden tehostetun tuen tarpeessa olevien lasten kasvua, kehitystä ja oppimista ennen siirtymistä perusopetukseen. VEO Kaisa Laakso pitää

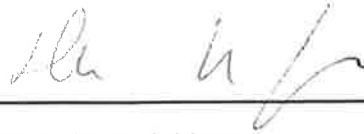
täysin perusteltuna pienempää esiopetusryhmää, joka toteutetaan varhaiskasvatuksen jatkumona Peppiinan omassa esiopetuksessa. (Liitteenä VEO Kaisa Laakson lausunto)

Päiväys ja allekirjoitus

Turussa 22.3.2019

Mailis Kuusela
Päiväkoti Peppiinan omistaja

Helena Rytö-Jokinen
Peppiina Pääskyvuoren johtaja

Liitteet

1. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja Kaisa Laakson lausunto
2. Musiikkipedagogi Salla Haatajan lausunto

Liite 1 Varhaiskasvatuksen erityisopettaja Kaisa Laakson lausunto

Viite:

Lausunto koskee Päiväkoti Peppiinan tekemää oikaisuvaatimusta. Turun kaupunki on tehnyt päätöksen, jossa lukuvuonna 2019-2020 Peppiina Pääskyvuori ei ole esiopetuksen tuottaja.

Nykytila:

Tällä hetkellä Peppiina Pääskyvuoren varhaiskasvatuksessa on vuonna 2013 syntyneitä lapsia yhteensä 11. Heistä neljä (4) tarvitsee selvästi muita enemmän tukea arjen tilanteissa. Näistä lapsista yhdellä on hahmottamiseen liittyviä suuria haasteita sekä yhdellä oman toiminnan ohjaukseen liittyviä päivittäisiä haasteita. Lapsista kaksi (2) puhuvat äidinkielenään muuta, kuin suomea, ruotsia tai saamea. He tarvitsevat jatkuvaa yksilöllistä tukea ja suomen kielen harjoitusta. Näiden neljän lapsen kohdalla tuki on toteutettu muokkaamalla oppimisympäristö tuen tarpeita vastaavaksi sekä suunnittelemalla ja toteuttamalla yksilöllisiä tehtäviä.

Koska Turun kaupunki on tehnyt päätöksen, että Peppiina Pääskyvuoressa ei tuoteta esiopetusta lukuvuonna 2019-2020, kaikki nyt 11 päiväkodissa olevaa tulevaa esioppilasta siirtyvät tämän päätöksen myötä Pääskyvuoren koulun yhteydessä olevaan esiopetukseen.

Tämän hetkisen arvion mukaan Peppiina Pääskyvuoressa tällä hetkellä tuen piirissä olevaa neljää lasta tullaan esiopetusvuoden aikana siirtämään pedagogisen arvioinnin kautta tehostettuun tukeen. Ryhmäkoon merkitystä on syytä miettiä tarkasti tässä vaiheessa. Suurella todennäköisyydellä Pääskyvuoren koulun yhteydessä toimiva esiopetus olisi vähintään 21 lapsen ryhmä. Todennäköisesti ryhmässä tulee aloittamaan myös muita tuen tarpeessa olevia lapsia kuin nämä neljä.

Ehdotus:

Varhaiskasvatuksen erityisopettajana ehdotan, että Peppiina Pääskyvuori voisi ensi vuonnakin toimia esiopetuksen tuottajana mutta ns. pienennettynä esiopetusryhmänä, jossa 1 esiopettaja ja yksi lastenhoitaja. Tällä tavalla kaikille esioppilaille pystytään tarjoamaan tuki, joka mahdollistaa tulevien kouluvalmiuksien saavuttamisen.

Päiväys ja allekirjoitus

Turussa 25.3.2019

Kaisa Laakso

Musiikkileikkikoulu päiväkotipeppiinassa

Päiväkotipeppiinän lapsilla on jo vuodesta 2010 alkaen ollut mahdollisuus osallistua musiikkileikkikoulutunneille hoitopäivän aikana. Tunnit ovat olleet suosittuja. Vanhemmat arvostavat sitä, että lapsen harrastamisen voi yhdistää kätevästi hoitopäivään. Lapsille annetaan mahdollisuus osallistua varhaisiän musiikinopetukseen virkeänä ja tutussa oppimisympäristössä. Oppimisesta tulee myönteinen kokemus, joka ohjaa lasta kannustavalla tavalla kohti uusia oppimishaasteita. Muskaritunteja pidetään päiväkodin lapsille joka viikko. Lapset osallistuvat toimintaan pienryhmissä. Opetussuunnitelmaa toteutetaan ikäryhmittäin lasten kehitysvaiheet huomioon ottaen. Opetuksen suunnittelusta ja toteutuksesta vastaa musiikkipedagogin koulutuksen saanut opettaja.

Musiikkileikkikoulussa lapsen oppimista tuetaan kokonaisvaltaisesti. Soittaminen, laulaminen ja musiikkiliikunta kehittävät motorisia taitoja sekä kehonhallintaa. Musiikki edistää myös tiedollista oppimista. Musiikin havaitseminen, jäsentäminen ja tuottaminen kehittävät paitsi keskittymis- ja ongelmanratkaisukykyä, myös työmuistia sekä matemaattisia että kielellisiä taitoja. Pienten lasten kanssa musiikkiin tutustutaan kuitenkin aina leikin avulla.

Muskari pyrkii laajentamaan lapsen musiikkikäsitystä, ja siksi tunneilla tutustutaan eri musiikkityyleihin ja kuunnellaan niin vokaali- kuin instrumentaalimusiikkia. Opetussuunnitelmaan kuuluu myös musiikin teorian opiskelu. Musiikin käsitteitä (esim. rytmi, sävelkorkeus, tempo) opitaan laulaen, soittaen, liikkuen ja piirtäen. Musiikkileikkikoulutunneilla tuetaan myös lapsen tunneilmaisun kehittymistä muun muassa ilmaisutaidon ja nukketeatterin keinoin. Muskarissa harjaantuvat ryhmätyöskentelytaidot. Opitaan toimimaan pareittain ja ryhmässä. Toisaalta lasta rohkaistaan toimimaan yksin ja kannustetaan rohkeuteen esiintymistilanteissa.

Musiikkileikkikoulun tavoitteena on sytyttää elämänmittainen rakkaus musiikkiin ja opastaa lasta kuuntelemaan, jäsentämään ja tuottamaan musiikkia eri tavoin. Yhdessä jaetut kokemukset musiikin parissa säilyvät sydämissä pitkään ja tuottavat elämäniloa. Lisäksi musiikin opiskelu tukee lapsen kehitystä muutenkin monin eri tavoin.

Salla Haataja, musiikkipedagogi
Musiikkikoulu Sävelsalkku

Oikaisuvaatimus

Päätöstä vaaditaan oikaistavaksi siten, että Päiväkoti Peppiina tmi/Peppiina Pääskyvuori on esiopetuspaikka lukuvuonna 2019-2020.

Oikaisuvaatimus perustuu seuraaviin seikkoihin

Kasvatus- ja opetuslautakunnan suomenkielinen varhaiskasvatus- ja perusopetusjaosto on kokouksessaan 9.10.2018 §:ssä 39 hyväksynyt Peppiina Pääskyvuoren esiopetuksen tuottajaksi ajalle 1.8.2019 - 31.7.2022.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan suomenkielinen varhaiskasvatus- ja perusopetusjaosto on kokouksessaan 13.11.2018 §:ssä 44 "Esiopetukseen esioppilaaksi ottamisen perusteet ja esiopetusryhmien minimi- ja maksimioppilasmäärät lukuvuonna 2019 – 2020", päättänyt seuraavista asioista:

Oman oppilasalueen mukaisen esiopetuspaikan osoittaminen

"Ensisijaisesti esiopetuspaikka osoitetaan lapsen kotiosoitteen mukaisen oppilasalueen esiopetusyksiköstä, joka sijaitsee Turun kaupungin ylläpitämässä peruskoulussa tai päiväkodista, joka sijaistaa Turun kaupungin ylläpitämän peruskoulun yhteydessä tai pihapiirissä tai oppilasalueen muusta erillisestä Turun kaupungin ylläpitämästä esiopetusyksiköstä."

"Toissijaisesti esiopetuspaikka osoitetaan kunnallisesta päiväkodista tai huoltajan suostumuksella ilmoittautumismenettelyssä hyväksytystä yksityisestä esiopetusyksiköstä."

"Turun kaupungissa lähtökohtana on se, että lasta ei siirretä esiopetusta varten päiväkodista toiseen vaan tarvittavat siirrot tehdään kouluissa toimiviin esiopetuspaikkoihin tai esiopetusta antaviin erillisiin yksiköihin."

Perustelut:

Turussa kyseenalaistetaan vuosittain yksityisten päiväkotien oikeudesta tuottaa esiopetusta. Perusopetuslain mukaan kunta voi hankkia esiopetuspalveluita myös yksityiseltä palveluntuottajalta. Ensisijaisiksi esiopetuspaikoiksi Turun kaupunki osoittaa perusopetuksen tiloissa olevat esiopetusyksiköt tai Turun kaupungin omat erilliset esiopetuspaikat ja viimeisenä vaihtoehtona ovat yksityisten tuottajien esiopetuspalvelut. Tällainen arvojärjestys asettaa turkulaiset perheet eriarvoiseen asemaan ja loukkaa perheiden valinnanvapauden oikeutta.

Taloudellisesta näkökulmasta ajatellen yksityiselle tuottajalle maksettava korvaus esiopetusoppilaasta on pienempi, kuin mitä kaupunki saa valtionosuutta tähän tarkoitukseen. Näin ollen esiopetuksen tuottamisen evääminen Peppiina Pääskyvuoressa lukuvuonna 2019-2020, ei ole ainakaan taloudellisesti perusteltua.

Monet perheet ovat valinneet tietoisesti Peppiinan varhaiskasvatuspaikaksi oletuksella, että lapsi saa suoran jatkumon varhaiskasvatuksesta esiopetukseen samassa tutussa ja turvallisessa ympäristössä, ilman ylimääräisiä siirtoja varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta perusopetukseen. Lähes kaikki tulevat esiopetuslapset ovat aloittaneet varhaiskasvatuksen Peppiinassa jo 1-2-vuotiaana ja lisäksi monella on pienempiä sisaruksia Peppiinassa.

Huoltajan ilmoitusten käsittely

Huoltajalla on oikeus ilmoittaa lapsi muuhun esiopetuspaikkaan kuin Turun kaupungin ilmoittamaan oppilasalueen mukaiseen esiopetuspaikkaan.

Perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä perusopetuslain 6 §:n mukaisesti Turun kaupunki voi vaihtaa ilmoittamaansa esiopetuspaikkaa seuraavin periaattein:

"Esiopetuspaikka voidaan osoittaa siitä päiväkodista, jossa lapsi on käynyt ennen esiopetusvuottaan, mikäli sijoitus merkittävästi vaikuttaa perheen hyvinvointiin ja arjen sujumiseen. Huoltajan on perusteltava asia ilmoitusta jättäessään."

"Lapsen terveyteen ja tukeen liittyvät seikat vaikuttavat esiopetuksen ja täydentävän varhaiskasvatuksen järjestämiseen."

"Mahdollistetaan lapsen osallistuminen liikuntapainotteiseen, luontopainotteiseen, musiikkipainotteiseen sekä taidepainotteiseen toimintaan osallistuminen jatkumona varhaiskasvatuksesta esiopetukseen."

"Perheen vanhemmat sisarukset käyvät perusopetusta samassa peruskoulussa."

Perustelut:

Turun kaupunki on antanut huoltajille oikeuden ilmoittaa lapsensa muuhun esiopetuspaikkaan, kuin Turun kaupungin ilmoittamaan oppilasalueen mukaiseen esiopetuspaikkaan. Kaikki Peppiina Pääskyvuoressa olevat tulevien esiopetusikäisten huoltajat ovat käyttäneet tätä oikeutta ja hakeneet esiopetuspaikkaa lapselleen Peppiina Pääskyvuoresta.

Huoltajat ovat perustelleet hakutoiveensa oman perheensä tarpeiden mukaisesti. Useilla perheillä on pienemmät sisarukset varhaiskasvatuksessa Peppiinassa. Arjen sujuminen hankaloituu kuljettamalla sisaruksia eri yksiköihin, pienempää sisarusta Peppiinaan ja esiopetusikäistä Pääskyvuoren kouluun. Turun kaupunki on huomionnut ainoastaan perheen vanhemmat sisarukset, jotka käyvät perusopetusta samassa peruskoulussa ja ovat kuitenkin kykeneviä kulkemaan koulumatkansa itsenäisesti, toisin kuin esiopetusikäiset ja varhaiskasvatuskäiset lapset. Päätäjät eivät ole millään tavalla huomioineet pienempiä sisaruksia, jotka ovat varhaiskasvatuksen piirissä.

Peppiina Pääskyvuoresta on hakenut esiopetuspaikkaa myös perheet, joiden lapset eivät ole aikaisemmin olleet sijoitettuina Peppiinan varhaiskasvatukseen. Peppiinan esiopetuksesta kiinnostuneita huoltajia on Turun kaupungin työntekijöiden toimesta johdettu myös harhaan, kertomalla jo hakuajan aikana ja tiedustelujen yhteydessä, ettei Peppiinaan ole tulossa esiopetusta lukuvuonna 2019-2020. Tämä on luonnollisesti vaikuttanut Peppiinaan hakevien määrään negatiivisesti. On täysin perusteltua olettaa, että tämän vaikutuksesta ensimmäistä kertaa koko Peppiinan esiopetushistorian aikana, ei 14 lapsen minimimäärä ole täyttynyt.

Pääskyvuoren koulussa on jo vuosikausia (90-luvulta lähtien) tiedossa ollut jatkuva kosteus- ja sisäilmaongelma. Alasiipi, johon nyt esiopetusryhmät ovat sijoitettu, on ollut jo vuosia käyttökiellossa perusopetuksessa oleville oppilaille. Syksyllä 2015 alasiipi otettiin rehtorin päätöksellä pois käytöstä tiloissa koettujen oireilujen vuoksi. Lisäksi maaliskuussa 2017 alasiiven vieressä olevat musiikkiluokka ja liikuntasali poistettiin käytöstä. Todistettusti kyseessä on niin

mittava ongelma, että kyseisiin suljettuihin tiloihin on jäänyt mittava määrä opetusvälineistöä ja muuta materiaalia, joita ei saa ottaa enää käyttöön riskien vuoksi. Turun kaupungin tiedotteen mukaan ko. alasiipi on tarkoitus korvata uudisrakennuksella ongelmien vuoksi, joita ei saada korjattua. Täten myöskään mitään jatkumoa Pääskyvuoren koulun esiopetusyksikön suhteen ei voi olla. Pääskyvuoren koulun esiopetusyksikön perustamisen pohjalla oli Kotkankadun esiopetusyksikön kiinteistön vuokrasopimuksen irtisanominen. Tuntuu edesvastuuttomalta päättäjien taholta nyt sijoittaa tähän alasiipeen ja sen välittömässä läheisyydessä oleviin perusopetukselta suljettuihin tiloihin esiopetusikäisiä lapsia.

Peppiina Pääskyvuorella toimii musiikkipedagogi Salla Haatajan toimesta musiikkikerho, joka mahdollistaa lasten osallistumisen musiikkiopetukseen esiopetus-/varhaiskasvatuspäivän aikana. Useat tulevat esiopetusikäiset osallistuvat ko. toimintaan ja haluavat jatkaa myös esiopetusvuonna ko. toimintaa. (Liitteenä musiikkipedagogi Salla Haatajan lausunto).

Lisäksi Peppiinassa toimii kielikerho Elf:n tuottama englanninkerho, johon myös on järjestetty mahdollisuus osallistua esiopetus-/varhaiskasvatuspäivän aikana. Useat tulevat esiopetusikäiset osallistuvat ko. toimintaan ja haluavat jatkaa myös esiopetusvuonna ko. toimintaa.

Mikäli Peppiinan esiopetusta ei ole lukuvuonna 2019-2020, näillä esiopetuslapsilla ei ole enää mahdollisuutta jatkaa ko. toimintoja, eikä Pääskyvuoren koulun esiopetusyksikössä ole tarjolla vastaavia mahdollisuuksia.

Esiopetuksen ryhmäkoko

"Esiopetusryhmässä tulee olla vähintään 14 lasta.

Esiopetusryhmän vähimmäiskokovaatimuksesta voidaan poiketa, mikäli perustettavassa ryhmässä on lapsia, joille on tehty päätös tehostetusta tai erityisestä tuesta ja päätöksessä on otettu kantaa ryhmäkoko."

Perustelut:

Peppiina Pääskyvuoren minimiryhmäkoko on määritelty 14 oppilasta. Turun kaupunki on kuitenkin päättänyt, että vähimmäiskokovaatimuksesta voidaan poiketa, mikäli perustettavassa ryhmässä on lapsia, joille on tehty päätös tehostetusta tai erityisestä tuesta. Peppiinan varhaiskasvatuksessa olevista tulevista esiopetuslapsista neljällä lapsella yhdestätoista (4/11) on tehostetun tuen tarvetta. Tällä hetkellä kuitenkin varhaiskasvatuksessa ei ole käytössä kolmiportaista tukea, vaan kaikki lapset ovat yleisen tuen piirissä ja täten heistä ei ole tehty tehostetun tuen päätöstä. Nämä neljä lasta ovat kuitenkin saaneet "tehostettua tukea", vaikka sitä ei olekaan voinut dokumentoida vielä ennen esiopetuksen alkamista. Näillä kaikilla lapsilla on yksilöllinen tuki ja ohjaus, heidän oppimisen tueksi käytössä ovat tukitoimina yksilölliset koritehtävät, kuvat, tukiviittomat sekä arkitoimintojen ohjaus. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja käy säännöllisesti havainnoimassa ja konsultoimassa tukitoimien toteutumista. Kahdella näistä lapsista on PD-lisä ja toinen käy puheterapiassa. Yhdellä lapsella on lähete tarkempiin arviointeihin toimintaterapeutille. Yhdelle lapsella on mittavat toiminnanohjauksen haasteet ja häntä tuetaan yksilöllisesti kaikessa toiminnassa varhaiskasvatuksessa. Näille kaikille neljälle lapselle haetaan tehostettua tukea esiopetuksen puolella.

Näihin faktoihin perustuen pienennetty esiopetusryhmä, tuttu ja turvallinen ympäristö varhaiskasvatuksen jatkumona on perusteltua ja tukee näiden tehostetun tuen tarpeessa olevien lasten kasvua, kehitystä ja oppimista ennen siirtymistä perusopetukseen. VEO Kaisa Laakso pitää

täysin perusteltuna pienempää esiopetusryhmää, joka toteutetaan varhaiskasvatuksen jatkumona Peppiinan omassa esiopetuksessa. (Liitteenä VEO Kaisa Laakson lausunto)

Päiväys ja allekirjoitus

Turussa 22.3.2019

Mailis Kuusela
Päiväkoti Peppiinan omistaja

Helena Rytö-Jokinen
Peppiina Pääskyvuoren johtaja

Liitteet

1. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja Kaisa Laakson lausunto
2. Musiikkipedagogi Salla Haatajan lausunto

Liite 1 Varhaiskasvatuksen erityisopettaja Kaisa Laakson lausunto

Viite:

Lausunto koskee Päiväkoti Peppiinan tekemää oikaisuvaatimusta. Turun kaupunki on tehnyt päätöksen, jossa lukuvuonna 2019-2020 Peppiina Pääskyvuori ei ole esiopetuksen tuottaja.

Nykytila:

Tällä hetkellä Peppiina Pääskyvuoren varhaiskasvatuksessa on vuonna 2013 syntyneitä lapsia yhteensä 11. Heistä neljä (4) tarvitsee selvästi muita enemmän tukea arjen tilanteissa. Näistä lapsista yhdellä on hahmottamiseen liittyviä suuria haasteita sekä yhdellä oman toiminnan ohjaukseen liittyviä päivittäisiä haasteita. Lapsista kaksi (2) puhuvat äidinkielenään muuta, kuin suomea, ruotsia tai saamea. He tarvitsevat jatkuvaa yksilöllistä tukea ja suomen kielen harjoitusta. Näiden neljän lapsen kohdalla tuki on toteutettu muokkaamalla oppimisympäristö tuen tarpeita vastaavaksi sekä suunnittelemalla ja toteuttamalla yksilöllisiä tehtäviä.

Koska Turun kaupunki on tehnyt päätöksen, että Peppiina Pääskyvuoressa ei tuoteta esiopetusta lukuvuonna 2019-2020, kaikki nyt 11 päiväkodissa olevaa tulevaa esioppilasta siirtyvät tämän päätöksen myötä Pääskyvuoren koulun yhteydessä olevaan esiopetukseen.

Tämän hetkisen arvion mukaan Peppiina Pääskyvuoressa tällä hetkellä tuen piirissä olevaa neljää lasta tullaan esiopetusvuoden aikana siirtämään pedagogisen arvioinnin kautta tehostettuun tukeen. Ryhmäkoon merkitystä on syytä miettiä tarkasti tässä vaiheessa. Suurella todennäköisyydellä Pääskyvuoren koulun yhteydessä toimiva esiopetus olisi vähintään 21 lapsen ryhmä. Todennäköisesti ryhmässä tulee aloittamaan myös muita tuen tarpeessa olevia lapsia kuin nämä neljä.

Ehdotus:

Varhaiskasvatuksen erityisopettajana ehdotan, että Peppiina Pääskyvuori voisi ensi vuonnakin toimia esiopetuksen tuottajana mutta ns. pienennettynä esiopetusryhmänä, jossa 1 esiopettaja ja yksi lastenhoitaja. Tällä tavalla kaikille esioppilaille pystytään tarjoamaan tuki, joka mahdollistaa tulevien kouluvalmiuksien saavuttamisen.

Päiväys ja allekirjoitus

Turussa 25.3.2019

Kaisa Laakso

Musiikkileikkikoulu päiväkotipeppiinassa

Päiväkotipeppiinän lapsilla on jo vuodesta 2010 alkaen ollut mahdollisuus osallistua musiikkileikkikoulutunneille hoitopäivän aikana. Tunnit ovat olleet suosittuja. Vanhemmat arvostavat sitä, että lapsen harrastamisen voi yhdistää kätevästi hoitopäivään. Lapsille annetaan mahdollisuus osallistua varhaisiän musiikinopetukseen virkeänä ja tutussa oppimisympäristössä. Oppimisesta tulee myönteinen kokemus, joka ohjaa lasta kannustavalla tavalla kohti uusia oppimishaasteita. Muskaritunteja pidetään päiväkodin lapsille joka viikko. Lapset osallistuvat toimintaan pienryhmissä. Opetussuunnitelmaa toteutetaan ikäryhmittäin lasten kehitysvaiheet huomioon ottaen. Opetuksen suunnittelusta ja toteutuksesta vastaa musiikkipedagogin koulutuksen saanut opettaja.

Musiikkileikkikoulussa lapsen oppimista tuetaan kokonaisvaltaisesti. Soittaminen, laulaminen ja musiikkiliikunta kehittävät motorisia taitoja sekä kehonhallintaa. Musiikki edistää myös tiedollista oppimista. Musiikin havaitseminen, jäsentäminen ja tuottaminen kehittävät paitsi keskittymis- ja ongelmanratkaisukykyä, myös työmuistia sekä matemaattisia että kielellisiä taitoja. Pienten lasten kanssa musiikkiin tutustutaan kuitenkin aina leikin avulla.

Muskarit pyrkii laajentamaan lapsen musiikkikäsitystä, ja siksi tunneilla tutustutaan eri musiikkityyleihin ja kuunnellaan niin vokaali- kuin instrumentaalimusiikkia. Opetussuunnitelmaan kuuluu myös musiikin teorian opiskelu. Musiikin käsitteitä (esim. rytmi, sävelkorkeus, tempo) opitaan laulaen, soittaen, liikkuen ja piirtäen. Musiikkileikkikoulutunneilla tuetaan myös lapsen tunneilmaisun kehittymistä muun muassa ilmaisutaidon ja nukketeatterin keinoin. Muskarissa harjaantuvat ryhmätyöskentelytaidot. Opitaan toimimaan pareittain ja ryhmässä. Toisaalta lasta rohkaistaan toimimaan yksin ja kannustetaan rohkeuteen esiintymistilanteissa.

Musiikkileikkikoulun tavoitteena on sytyttää elämänmittainen rakkaus musiikkiin ja opastaa lasta kuuntelemaan, jäsentämään ja tuottamaan musiikkia eri tavoin. Yhdessä jaetut kokemukset musiikin parissa säilyvät sydämissä pitkään ja tuottavat elämäniloa. Lisäksi musiikin opiskelu tukee lapsen kehitystä muutenkin monin eri tavoin.

Salla Haataja, musiikkipedagogi
Musiikkikoulu Sävelsalkku

5.4.2019

Turun kaupunki
Kasvatus- ja opetuslautakunta
Yliopistonkatu 27 a
20100 Turku

ASIA Asiakirjan siirto toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi

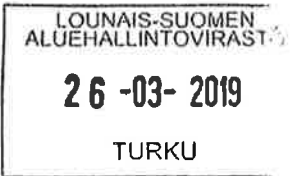
Lounais-Suomen aluehallintovirasto siirtää hallintolain 21 §:n nojalla Päiväkoti Peppiinan/Mailis Kuuselan ja Helena Rytö-Jokisen oikaisuvaatimuksen Turun kaupungin kasvatus- ja opetuslautakunnan käsiteltäväksi.

Lakimies

Petri Vanhanen

TIEDOKSI Päiväkoti Peppiina/Mailis Kuusela, Helena Rytö-Jokinen

Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Itsenäisyydenaukio 2
PL 22
20801 Turku

OIKAISUVAATIMUS

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Päiväkoti Peppiina tmi
Päiväkoti Peppiinan omistaja Mailis Kuusela
Päiväkoti Peppiina Pääskyvuoren johtaja Helena Rytö-Jokinen
Käenkuja 3, 20610 Turku
040-701 8652 / paivakoti@peppiina.com (Kuusela)
050-542 4349 / johtaja@peppiina.com (Rytö-Jokinen)

Oikaisuvaatimuksen alainen päätös

Turun kaupungin kasvatus- ja opetuslautakunnan suomenkielinen kasvatus- ja perusopetusjaoston kokouksessaan 11.12.2018 tekemä päätös.

Opetusjaosto 47 § ”Esiopetuspaikan ilmoittaminen Turun varhaiskasvatuksessa”

Päätöksen mukaan Päiväkoti Peppiina tmi/Peppiina Pääskyvuori ei ole lisätty oppilasalueen mukaisten ensisijaisten esiopetuspaikkojen lisäksi mukaan luettavaksi toissijaiseksi esiopetuspaikaksi lukuvuonna 2019-2020.

Oikaisuvaatimusaika

Kasvatus- ja opetuslautakunnan suomenkielisen varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunnan 11.12.2018 kokouksen pöytäkirjaa, josta ilmenevät toissijaiset esiopetuspaikat, ei ole pöytäkirjan vastaisesti jaettu Päiväkoti Peppiinaan.

Turun yksityisten palveluntuottajien kokouksessa 15.1.2019 Turun kaupungin sivistystoimialan aluepäällikkö Pia Jokinen ilmoitti, että Peppiina Pääskyvuoren osalta päätös esiopetuksen tuottamisesta lukuvuonna 2019-2020, on yhä tekemättä.

Turun yksityisten palveluntuottajien kokouksessa 14.3.2019 Turun kaupungin sivistystoimialan aluepäällikkö Pia Jokinen vahvisti, että Peppiina Pääskyvuori ei ole esiopetuspaikkana lukuvuonna 2019-2020. Oikaisuvaatimuksen tekemiselle varattu aika on siten 28.3.2019 asti.

Oikaisuvaatimus

Päätöstä vaaditaan oikaistavaksi siten, että Päiväkoti Peppiina tmi/Peppiina Pääskyvuori on esiopetuspaikka lukuvuonna 2019-2020.

Oikaisuvaatimus perustuu seuraaviin seikkoihin

Kasvatus- ja opetuslautakunnan suomenkielinen varhaiskasvatus- ja perusopetusjaosto on kokouksessaan 9.10.2018 §:ssä 39 hyväksynyt Peppiina Pääskyvuoren esiopetuksen tuottajaksi ajalle 1.8.2019 - 31.7.2022.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan suomenkielinen varhaiskasvatus- ja perusopetusjaosto on kokouksessaan 13.11.2018 §:ssä 44 "Esiopetukseen esioppilaaksi ottamisen perusteet ja esiopetusryhmien minimi- ja maksimioppilasmäärät lukuvuonna 2019 – 2020", päättänyt seuraavista asioista:

Oman oppilasalueen mukaisen esiopetuspaikan osoittaminen

"Ensisijaisesti esiopetuspaikka osoitetaan lapsen kotiosoitteen mukaisen oppilasalueen esiopetusyksiköstä, joka sijaitsee Turun kaupungin ylläpitämässä peruskoulussa tai päiväkodista, joka sijaistee Turun kaupungin ylläpitämän peruskoulun yhteydessä tai pihapiirissä tai oppilasalueen muusta erillisestä Turun kaupungin ylläpitämästä esiopetusyksiköstä."

"Toissijaisesti esiopetuspaikka osoitetaan kunnallisesta päiväkodista tai huoltajan suostumuksella ilmoittautumismenettelyssä hyväksytyistä yksityisistä esiopetusyksiköistä."

"Turun kaupungissa lähtökohtana on se, että lasta ei siirretä esiopetusta varten päiväkodista toiseen vaan tarvittavat siirrot tehdään kouluissa toimiviin esiopetuspaikkoihin tai esiopetusta antaviin erillisiin yksiköihin."

Perustelut:

Turussa kyseenalaistetaan vuosittain yksityisten päiväkotien oikeudesta tuottaa esiopetusta. Perusopetuslain mukaan kunta voi hankkia esiopetuspalveluita myös yksityiseltä palveluntuottajalta. Ensisijaisiksi esiopetuspaikoiksi Turun kaupunki osoittaa perusopetuksen tiloissa olevat esiopetusyksiköt tai Turun kaupungin omat erilliset esiopetuspaikat ja viimeisenä vaihtoehtona ovat yksityisten tuottajien esiopetuspalvelut. Tällainen arvojärjestys asettaa turkulaiset perheet eriarvoiseen asemaan ja loukkaa perheiden valinnanvapauden oikeutta.

Taloudellisesta näkökulmasta ajatellen yksityiselle tuottajalle maksettava korvaus esiopetusoppilaasta on pienempi, kuin mitä kaupunki saa valtiosuutta tähän tarkoitukseen. Näin ollen esiopetuksen tuottamisen evääminen Peppiina Pääskyvuoressa lukuvuonna 2019-2020, ei ole ainakaan taloudellisesti perusteltua.

Monet perheet ovat valinneet tietoisesti Peppiinan varhaiskasvatuspaikaksi oletuksella, että lapsi saa suoran jatkumon varhaiskasvatuksesta esiopetukseen samassa tutussa ja turvallisessa ympäristössä, ilman ylimääräisiä siirtoja varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta perusopetukseen. Lähes kaikki tulevat esiopetuslapset ovat aloittaneet varhaiskasvatuksen Peppiinassa jo 1-2-vuotiaana ja lisäksi monella on pienempiä sisaruksia Peppiinassa.

Huoltajan ilmoitusten käsittely

Huoltajalla on oikeus ilmoittaa lapsi muuhun esiopetuspaikkaan kuin Turun kaupungin ilmoittamaan oppilasalueen mukaiseen esiopetuspaikkaan.

Perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä perusopetuslain 6 §:n mukaisesti Turun kaupunki voi vaihtaa ilmoittamaansa esiopetuspaikkaa seuraavin periaattein:

"Esiopetuspaikka voidaan osoittaa siitä päiväkodista, jossa lapsi on käynyt ennen esiopetusvuottaan, mikäli sijoitus merkittävästi vaikuttaa perheen hyvinvointiin ja arjen sujumiseen. Huoltajan on perusteltava asia ilmoitusta jättäessään."

"Lapsen terveyteen ja tukeen liittyvät seikat vaikuttavat esiopetuksen ja täydentävän varhaiskasvatuksen järjestämiseen."

"Mahdollistetaan lapsen osallistuminen liikuntapainotteiseen, luontopainotteiseen, musiikkipainotteiseen sekä taidepainotteiseen toimintaan osallistuminen jatkumona varhaiskasvatuksesta esiopetukseen."

"Perheen vanhemmat sisarukset käyvät perusopetusta samassa peruskoulussa."

Perustelut:

Turun kaupunki on antanut huoltajille oikeuden ilmoittaa lapsensa muuhun esiopetuspaikkaan, kuin Turun kaupungin ilmoittamaan oppilasalueen mukaiseen esiopetuspaikkaan. Kaikki Peppiina Pääskyvuoressa olevat tulevien esiopetusikäisten huoltajat ovat käyttäneet tätä oikeutta ja hakeneet esiopetuspaikkaa lapselleen Peppiina Pääskyvuoresta.

Huoltajat ovat perustelleet hakutoiveensa oman perheensä tarpeiden mukaisesti. Useilla perheillä on pienemmät sisarukset varhaiskasvatuksessa Peppiinassa. Arjen sujuminen hankaloituu kuljettamalla sisaruksia eri yksiköihin, pienempää sisarusta Peppiinaan ja esiopetusikäistä Pääskyvuoren kouluun. Turun kaupunki on huomionnut ainoastaan perheen vanhemmat sisarukset, jotka käyvät perusopetusta samassa peruskoulussa ja ovat kuitenkin kykeneviä kulkemaan koulumatkansa itsenäisesti, toisin kuin esiopetusikäiset ja varhaiskasvatukseen lapset. Päättäjät eivät ole millään tavalla huomioineet pienempiä sisaruksia, jotka ovat varhaiskasvatuksen piirissä.

Peppiina Pääskyvuoresta on hakenut esiopetuspaikkaa myös perheet, joiden lapset eivät ole aikaisemmin olleet sijoitettuina Peppiinan varhaiskasvatukseen. Peppiinan esiopetuksesta kiinnostuneita huoltajia on Turun kaupungin työntekijöiden toimesta johdettu myös harhaan, kertomalla jo hakuajan aikana ja tiedustelujen yhteydessä, ettei Peppiinaan ole tulossa esiopetusta lukuvuonna 2019-2020. Tämä on luonnollisesti vaikuttanut Peppiinaan hakevien määrään negatiivisesti. On täysin perusteltua olettaa, että tämän vaikutuksesta ensimmäistä kertaa koko Peppiinan esiopetushistorian aikana, ei 14 lapsen minimimäärä ole täyttynyt.

Pääskyvuoren koulussa on jo vuosikausia (90-luvulta lähtien) tiedossa ollut jatkuva kosteus- ja sisäilmaongelma. Alasiipi, johon nyt esiopetusryhmät ovat sijoitettu, on ollut jo vuosia käyttökiellossa perusopetuksessa oleville oppilaille. Syksyllä 2015 alasiipi otettiin rehtorin päätöksellä pois käytöstä tiloissa koettujen oireilujen vuoksi. Lisäksi maaliskuussa 2017 alasiiven vieressä olevat musiikkiluokka ja liikuntasali poistettiin käytöstä. Todistettavasti kyseessä on niin

mittava ongelma, että kyseisiin suljettuihin tiloihin on jäänyt mittava määrä opetusvälineistöä ja muuta materiaalia, joita ei saa ottaa enää käyttöön riskien vuoksi. Turun kaupungin tiedotteen mukaan ko. alasiipi on tarkoitus korvata uudisrakennuksella ongelmien vuoksi, joita ei saada korjattua. Täten myöskään mitään jatkumoa Pääskyvuoren koulun esiopetusyksikön suhteen ei voi olla. Pääskyvuoren koulun esiopetusyksikön perustamisen pohjalla oli Kotkankadun esiopetusyksikön kiinteistön vuokrasopimuksen irtisanominen. Tuntuu edesvastuuttomalta päättäjien taholta nyt sijoittaa tähän alasiipeen ja sen välittömässä läheisyydessä oleviin perusopetukselta suljettuihin tiloihin esiopetusikäisiä lapsia.

Peppiina Pääskyvuoressa toimii musiikkipedagogi Salla Haatajan toimesta musiikkikerho, joka mahdollistaa lasten osallistumisen musiikkiopetukseen esiopetus-/varhaiskasvatuspäivän aikana. Useat tulevat esiopetusikäiset osallistuvat ko. toimintaan ja haluavat jatkaa myös esiopetusvuonna ko. toimintaa. (Liitteenä musiikkipedagogi Salla Haatajan lausunto).

Lisäksi Peppiinassa toimii kielikerho Elf:n tuottama englanninkerho, johon myös on järjestetty mahdollisuus osallistua esiopetus-/varhaiskasvatuspäivän aikana. Useat tulevat esiopetusikäiset osallistuvat ko. toimintaan ja haluavat jatkaa myös esiopetusvuonna ko. toimintaa.

Mikäli Peppiinan esiopetusta ei ole lukuvuonna 2019-2020, näillä esiopetuslapsilla ei ole enää mahdollisuutta jatkaa ko. toimintoja, eikä Pääskyvuoren koulun esiopetusyksikössä ole tarjolla vastaavia mahdollisuuksia.

Esiopetuksen ryhmäkoko

"Esiopetusryhmässä tulee olla vähintään 14 lasta. Esiopetusryhmän vähimmäiskokovaatimuksesta voidaan poiketa, mikäli perustettavassa ryhmässä on lapsia, joille on tehty päätös tehostetusta tai erityisestä tuesta ja päätöksessä on otettu kantaa ryhmäkoko."

Perustelut:

Peppiina Pääskyvuoren minimiryhmäkooksi on määritelty 14 oppilasta. Turun kaupunki on kuitenkin päättänyt, että vähimmäiskokovaatimuksesta voidaan poiketa, mikäli perustettavassa ryhmässä on lapsia, joille on tehty päätös tehostetusta tai erityisestä tuesta. Peppiinan varhaiskasvatuksessa olevista tulevista esiopetuslapsista neljällä lapsella yhdestätoista (4/11) on tehostetun tuen tarvetta. Tällä hetkellä kuitenkin varhaiskasvatuksessa ei ole käytössä kolmiportaista tukea, vaan kaikki lapset ovat yleisen tuen piirissä ja täten heistä ei ole tehty tehostetun tuen päätöstä. Nämä neljä lasta ovat kuitenkin saaneet "tehostettua tukea", vaikka sitä ei olekaan voinut dokumentoida vielä ennen esiopetuksen alkamista. Näillä kaikilla lapsilla on yksilöllinen tuki ja ohjaus, heidän oppimisen tueksi käytössä ovat tukitoimina yksilölliset koritehtävät, kuvat, tukiviittomat sekä arkitoimintojen ohjaus. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja käy säännöllisesti havainnoimassa ja konsultoimassa tukitoimien toteutumista. Kahdella näistä lapsista on PD-lisä ja toinen käy puheterapiassa. Yhdellä lapsella on lähete tarkempiin arviointeihin toimintaterapeutille. Yhdelle lapsella on mittavat toiminnanohjauksen haasteet ja häntä tuetaan yksilöllisesti kaikessa toiminnassa varhaiskasvatuksessa. Näille kaikille neljälle lapselle haetaan tehostettua tukea esiopetuksen puolella.

Näihin faktoihin perustuen pienennetty esiopetusryhmä, tuttu ja turvallinen ympäristö varhaiskasvatuksen jatkumona on perusteltua ja tukee näiden tehostetun tuen tarpeessa olevien lasten kasvua, kehitystä ja oppimista ennen siirtymistä perusopetukseen. VEO Kaisa Laakso pitää

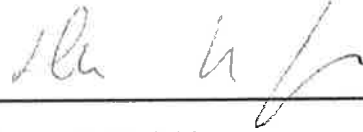
täysin perusteltuna pienempää esiopetusryhmää, joka toteutetaan varhaiskasvatuksen jatkumona Peppiinan omassa esiopetuksessa. (Liitteenä VEO Kaisa Laakson lausunto)

Päiväys ja allekirjoitus

Turussa 22.3.2019

Mailis Kuusela
Päiväkoti Peppiinan omistaja

Helena Rytö-Jokinen
Peppiina Pääskyvuoren johtaja

Liitteet

1. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja Kaisa Laakson lausunto
2. Musiikkipedagogi Salla Haatajan lausunto

Liite 1 Varhaiskasvatuksen erityisopettaja Kaisa Laakson lausunto

Viite:

Lausunto koskee Päiväkoti Peppiinan tekemää oikaisuvaatimusta. Turun kaupunki on tehnyt päätöksen, jossa lukuvuonna 2019-2020 Peppiina Pääskyvuori ei ole esiopetuksen tuottaja.

Nykytila:

Tällä hetkellä Peppiina Pääskyvuoren varhaiskasvatuksessa on vuonna 2013 syntyneitä lapsia yhteensä 11. Heistä neljä (4) tarvitsee selvästi muita enemmän tukea arjen tilanteissa. Näistä lapsista yhdellä on hahmottamiseen liittyviä suuria haasteita sekä yhdellä oman toiminnan ohjaukseen liittyviä päivittäisiä haasteita. Lapsista kaksi (2) puhuvat äidinkielenään muuta, kuin suomea, ruotsia tai saamea. He tarvitsevat jatkuvaa yksilöllistä tukea ja suomen kielen harjoitusta. Näiden neljän lapsen kohdalla tuki on toteutettu muokkaamalla oppimisympäristö tuen tarpeita vastaavaksi sekä suunnittelemalla ja toteuttamalla yksilöllisiä tehtäviä.

Koska Turun kaupunki on tehnyt päätöksen, että Peppiina Pääskyvuoressa ei tuoteta esiopetusta lukuvuonna 2019-2020, kaikki nyt 11 päiväkodissa olevaa tulevaa esioppilasta siirtyvät tämän päätöksen myötä Pääskyvuoren koulun yhteydessä olevaan esiopetukseen.

Tämän hetkisen arvion mukaan Peppiina Pääskyvuoressa tällä hetkellä tuen piirissä olevaa neljää lasta tullaan esiopetusvuoden aikana siirtämään pedagogisen arvioinnin kautta tehostettuun tukeen. Ryhmäkoon merkitystä on syytä miettiä tarkasti tässä vaiheessa. Suurella todennäköisyydellä Pääskyvuoren koulun yhteydessä toimiva esiopetus olisi vähintään 21 lapsen ryhmä. Todennäköisesti ryhmässä tulee aloittamaan myös muita tuen tarpeessa olevia lapsia kuin nämä neljä.

Ehdotus:

Varhaiskasvatuksen erityisopettajana ehdotan, että Peppiina Pääskyvuori voisi ensi vuonnakin toimia esiopetuksen tuottajana mutta ns. pienennettynä esiopetusryhmänä, jossa 1 esiopettaja ja yksi lastenhoitaja. Tällä tavalla kaikille esioppilaille pystytään tarjoamaan tuki, joka mahdollistaa tulevien kouluvalmiuksien saavuttamisen.

Päiväys ja allekirjoitus

Turussa 25.3.2019

Kaisa Laakso

Musiikkileikkikoulu päiväkotipeppiinassa

Päiväkotipeppiinän lapsilla on jo vuodesta 2010 alkaen ollut mahdollisuus osallistua musiikkileikkikoulutunneille hoitopäivän aikana. Tunnit ovat olleet suosittuja. Vanhemmat arvostavat sitä, että lapsen harrastamisen voi yhdistää kätevästi hoitopäivään. Lapsille annetaan mahdollisuus osallistua varhaisiän musiikinopetukseen virkeänä ja tutussa oppimisympäristössä. Oppimisesta tulee myönteinen kokemus, joka ohjaa lasta kannustavalla tavalla kohti uusia oppimishaasteita. Muskaritunteja pidetään päiväkodin lapsille joka viikko. Lapset osallistuvat toimintaan pienryhmissä. Opetussuunnitelmaa toteutetaan ikäryhmittäin lasten kehitysvaiheet huomioon ottaen. Opetuksen suunnittelusta ja toteutuksesta vastaa musiikkipedagogin koulutuksen saanut opettaja.

Musiikkileikkikoulussa lapsen oppimista tuetaan kokonaisvaltaisesti. Soittaminen, laulaminen ja musiikkiliikunta kehittävät motorisia taitoja sekä kehonhallintaa. Musiikki edistää myös tiedollista oppimista. Musiikin havaitseminen, jäsentäminen ja tuottaminen kehittävät paitsi keskittymis- ja ongelmanratkaisukykyä, myös työmuistia sekä matemaattisia että kielellisiä taitoja. Pienten lasten kanssa musiikkiin tutustutaan kuitenkin aina leikin avulla.

Muskarit pyrkii laajentamaan lapsen musiikkikäsitystä, ja siksi tunneilla tutustutaan eri musiikkityyleihin ja kuunnellaan niin vokaali- kuin instrumentaalimusiikkia. Opetussuunnitelmaan kuuluu myös musiikin teorian opiskelu. Musiikin käsitteitä (esim. rytmi, sävelkorkeus, tempo) opitaan laulaen, soittaen, liikkuen ja piirtäen. Musiikkileikkikoulutunneilla tuetaan myös lapsen tunneilmaisun kehittymistä muun muassa ilmaisutaidon ja nukketheaterin keinoin. Muskarissa harjaantuvat ryhmätyöskentelytaidot. Opitaan toimimaan pareittain ja ryhmässä. Toisaalta lasta rohkaistaan toimimaan yksin ja kannustetaan rohkeuteen esiintymistilanteissa.

Musiikkileikkikoulun tavoitteena on sytyttää elämänmittainen rakkaus musiikkiin ja opastaa lasta kuuntelemaan, jäsentämään ja tuottamaan musiikkia eri tavoin. Yhdessä jaetut kokemukset musiikin parissa säilyvät sydämissä pitkään ja tuottavat elämäniloa. Lisäksi musiikin opiskelu tukee lapsen kehitystä muutenkin monin eri tavoin.

Salla Haataja, musiikkipedagogi
Musiikkikoulu Sävelsalkku

Kasvatus- ja opetuslautakunta, suomenkielinen varhais- 25.04.2019 § 15
 kasvatus- ja perusopetusjaosto

11309-2018

Valitus-oikeus	<p>Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.</p> <p>Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen.</p> <p>Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös:</p> <ul style="list-style-type: none"> - se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (<i>asianosainen</i>) - kunnan jäsen.
Valitusviranomainen	<p>Kunnallisvalitus tehdään Turun hallinto-oikeudelle.</p> <p>Postiosoite: PL 32, 20101 Turku</p> <p>Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2 – 4, 20100 Turku</p> <p>Sähköpostiosoite: turku.hao@oikeus.fi</p> <p>Sähköinen asiointi: Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</p> <p>Faksinumero: 029 564 2414</p> <p>Puhelinnumero 029 564 2400</p> <p>Hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika: arkin klo 8.00 – 16.15</p>
Valitusaika ja sen alkaminen	<p>Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.</p> <p>Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.</p> <p>Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.</p> <p>Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.</p> <p>Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.</p>
Pöytäkirja nähtävänä	<p>Pvm 03.05.2019</p>
Tiedoksianto asianosaiselle	<p>Asianosainen Päiväkoti Peppiina</p> <p>Lähetetty tiedoksi kirjeellä, pvm: 26.04.2019</p> <p>Lähetetty tiedoksi sähköisenä viestinä, pvm:</p> <p>Muulla tavoin miten?</p>
Valitusperusteet	<p>Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä - päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa - päätös on muuten lainvastainen <p>Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.</p>
Valituksen muoto ja sisältö	<p>Valitus on tehtävä kirjallisesti. Sen voi toimittaa myös sähköisesti.</p> <p>Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan. <p>Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot. Jos pää-</p>

	<p>tös valitukseen voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, tulee ilmoittaa myös sähköpostiosoite.</p> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.</p> <p>Valitukseen on liitettävä:</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä - todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
<p>Lisätietoja</p>	<p>Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos ylimääräinen muutoksenhakemus hyväksytään tai asia aineellisia kysymyksiä osaksikaan ratkaisematta palautetaan alemman viranomaisen käsiteltäväksi tai siirretään toimivaltaiselle viranomaiselle. Maksua ei myöskään peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä mainituissa asiaryhmissä eikä myöskään, mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireilepanija. Maksu on valituskirjelmäkohtainen</p>

Liitetään päätökseen/otteeseen

TURKU

Ilmoitus

1 (1)

Kasvatus- ja opetuslautakunta, suomenkielinen
varhaiskasvatus- ja perusopetusjaosto

26.4.2019

Dnro 22-2019
(00 01 01)

Kaupunginhallitus

**Varhaiskasvatus- ja perusopetusjaoston 25.4.2019 kokouksen pöytäkirja on valmis ja
nähtävillä 3.5.2019**

Sivistystoimiala

Käyntiosoite
Yliopistonkatu 27 a
20100 Turku

Postiosoite
PL 355
20101 Turku

Puh. +358 2 330 000
Faksi +358 2 2629 350
sivistystoimiala@turku.fi
www.turku.fi/opetus